

А. Шендеров

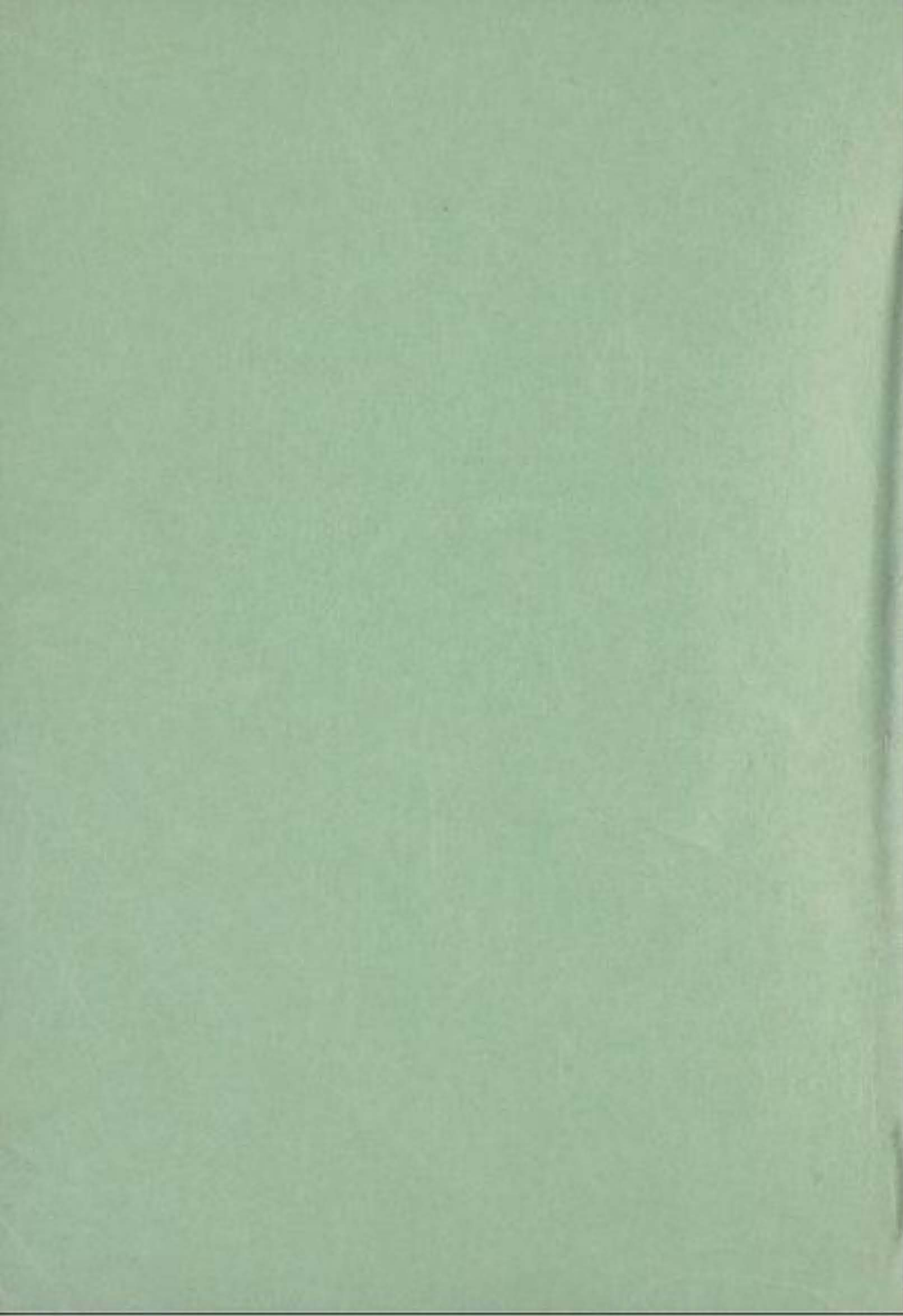
СТАТУТ І ПРАВИЛА УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

прийняті Надзвичайним Собором Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня, 1951 року, в місті Вінніпегу, Манітоба.

Видання Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
Вінніпег, Ман.

1952

СТАТУТ І ПРАВИЛА УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

прийняті Надзвичайним Собором Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня, 1951 року, в місті Вінніпегу, Манітоба.

Видання Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
Вінніпег, Ман.

1952

*Home Library of
Nancy Shemeluck*

Printed by:
Trident Press
214 Dufferin Ave., Winnipeg, Man.

**СТАТУТ І ПРАВИЛА
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКВИ В КАНАДІ**

прийняті Надзвичайним Собором Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня, 1951 року, в місті Виніпегу, Ман.

I. Вступ.

Українська Греко-Православна Церква в Канаді є єдина, неподільна і самоуправна церковна організація українських православних християн на терені Канади; вона є частиною Єдиної Святої Православної Соборної Апостольської Східної Церкви і визнає віру, науку і догми встановлені і прийняті сімома Вселенськими Соборами Християнської Церкви, і управляється у всіх дочасних і духовних справах своїм Чартером, який становить 98 Розділ Статутів Домінії Канади, 1929, своїм Статутом, ухваленім на підставі і згідним зі згаданим Чартером, і своїми Правилами, — як понище подано.

II. Загальні Постанови.

1. Українська Греко - Православна Церква в Канаді є частиною Єдиної, Святої, Соборної і Апостольської Церкви,

головою якої є Господь Бог наш Ісус Христос.

2. Українська Греко-Православна Церква в Канаді заховує догматичну єдність з усіма православними автокефальними Церквами; вона є рівна в правах з ними і незалежна у своїм устрою та управлінню, і провадить своє життя на основі Слова Божого, в Святім Письмі поданого, та Св. Передання, заключеного в правилах і постановах 7-ох Вселенських Соборів.

(а) Щодо правил і постанов 7-ох Вселенських Соборів, то Українська Греко-Православна Церква в Канаді стоїть на тому самому становищі, що і всі інші східні Православні Церкви, а коли виринає спеціальне канонічне питання, передбачене в згаданих правилах і постановах, його передається Консисторією або Собором на розгляд і вияснення Соборові Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, а коли б такого в данім часі не було, то знавцям, покликаним в тій цілі Собором або Консисторією, після чого Собор або Консисторія виносить своє рішення.

III. Церковний Собор.

3. Найвищим законодатним тілом Української Греко-Православної Церкви в Канаді у всіх її дочасних і духовних

справах є її Собор; не обмежуючи своєї компетенції, Собор застановляється і виносить рішення в таких справах:

(а) правління Церкви;

(б) збереження віри та устрою церковного;

(в) творення власних правил Української Греко-Православної Церкви в Канаді для таких справ і потреб Церкви, які не є передбачені в правилах 7-ох Вселенських Соборів; такі правила не можуть розходитися з основними засадами Православної Церкви;

(г) зміцнення й розвитку церковного життя;

(д) піклування над усіма адміністративними й маєтково-господарчими справами Церкви;

(е) в справах судових і судових відкликів;

(є) прийняття і звільнення Єпископів і прийняття кандидатів на Єпископів;

(з) взаємовідносин і співучасті в діях з Православними Церквами та іншими християнськими церквами в Канаді й поза Канадою.

4. До складу Церковного Собору входять:

(а) Єпископи Української Греко-Православної Церкви в Канаді;

(б) Духовенство Української Греко-Православної Церкви в Канаді всіх степенів, з виїмком осіб, які знаходяться під церковною суспензою;

(в) делегати поодиноких Громад Парафій і Місій в пропорції одного делегата на кожних 25 дійсних членів, або більше як половину того; коли в Громаді, Місії чи Парафії є менше як 25 членів, їм все одно прислугує право одного делегата; делегат мусить бути дійсним членом громади, яку він репрезентує;

(г) члени Консисторії, члени постійних комісій, створених Собором, і редактор офіційального органу Української Греко-Православної Церкви в Канаді;

(д) два представники від Колегії св. Андрея у Виннипегу, делеговані дирекцією і професорським складом Колегії, з тим, що один має бути від теологічного відділу.

5. Собори Церкви бувають звичайні і надзвичайні. Звичайний Собор Церкви скликає Консисторія через кожних п'ять років від 1955 почавши. Надзвичайний Собор скликає Консисторія або з власної ініціативи, або на бажання Правлячого єпископа, або Собору Єпископів, або на умотивоване домагання одної третини всіх Громад, Місій та Парафій.

Місце і день кожного Собору встановляє Консисторія.

6. Скликання Собору (звичайного і надзвичайного) Консисторія проголошує бодай один місяць наперед в офіційнім органі Церкви, а також повідомляє звичайними листами священників, Парафії, Громади, Місії та всіх, яким прислуговує право брати участь в Соборі; крім цього Консисторія може проголошувати про скликання Собору в будь який інший спосіб, який буде вважати за відповідний. В оголошеннях чи повідомленнях про скликання Собору повинна бути подана програма Собору.

7. Програму Звичайного Собору підготовляє Консисторія, але Собор має право обговорювати й рішати й такі питання, які можуть в ході нарад стати перед Собором за згодою Собору.

8. Надзвичайний Собор обговорює і вирішує тільки ті справи, для яких був скликаний.

9. Перед нарадами Собору відправляється Архиерейська або Соборна Служба Божа.

10. Собор перепроводжує Президія Собору зложена з чотирох вибраних осіб і Правлячого Єпископа Української Греко-Православної Церкви в Канаді, а вразі його відсутности, його заступника, — як голови Президії.

11. Собор вибирає до Президії з-посеред своїх членів двох заступників Голови Собору — одного духовного і одного світського, і двох членів Президії Собору — одного духовного і одного світського, які всі разом з Правлячим Єпископом чи його заступником становлять Президію Собору. Спірні питання про хід нарад Собору рішає більшість Президії із правом відклику до Собору.

(а) Сесіями Собору провадить голова Президії Собору, а в його відсутності, або на його доручення один із заступників Голови Президії, по черзі їх вибору.

12. Для ведення протоколів з нарад Собору Президія Собору покликає секретарів — світських і духовних на рівні.

(а) Протоколи Собору підписує голова й секретарі Собору.

13. Правосильність Собору не є залежна від числа присутних членів його.

14. Голосування на Соборі відбувається явно за піднесенням рук чи повстанням з місць; в окремих випадках, на домагання щонайменше 5-ох членів Собору, голосування відбувається тайно.

15. В разі потреби, Собор покликає способом вибору відповідні Комісії, які працюють в часі Собору між його сесія-

ми, та між Соборами, в залежності від доручень Собору.

IV. Єпископи.

16. Єпископів або кандидатів на Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді вибирає Собор, який рівно ж рішає їх титули та визначає розподіл їхньої праці в лоні Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

(а) Кандидатів на Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, — без огляду на те, чи вони вже мають єпископські свячення, чи ні, — намічує і пропонує Соборові Церкви Консисторія, за порозумінням і згодою Правлячого Єпископа та Собору Єпископів, якщо такий є.

17. Правлячий Єпископ Української Греко-Православної Церкви в Канаді є першим і найвищим її Учителем, Архиреем і Архипастирем із таким титулом, як Собор вирішить.

(а) Як Учитель — він вчить правд Христової Науки, дбає про чистоту Православної Віри та працює для її поширення.

(б) Як Архирей — він, крім звичайних священничих чинностей в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді виконує також інші, які йому од-

ному прислужують, а то: хиротонія (разом з другими Єпископами чи Єпископом) в Єпископи за ухвалою Собору; рукоположення Священиків і Діаконів після оформлення Консисто́рією; посвячення антимінсів, приготування Св. Мира, посвячення церков, цвинтарів; благословлення церковнослужителів.

(в) Як Архипастир і голова Консисто́рії — Правлячий Єпископ править, через Консисто́рію, згідно з вимогами цього Статуту і Правил, усім церковним життям Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

18. Правлячий Єпископ має право й обов'язок візитувати всі парафії і церкви Української Греко-Православної Церкви в Канаді; він звертається до всієї Церкви з Архипастирськими Листами й Відозвами та опікується церковним життям у відношенні Богослужень і обрядів разом з Єпархіяльними Єпископами.

19. Правлячий Єпископ переводить через Консисто́рію (а) призначення, (б) переміщення, й (в) звільнення священослужителів і (г) дбає про підготовку кандидатів в священство.

20. Правлячому Єпископови прислужує право напіннення і назначення покути священослужителям. Йому також прислужує право суду над Духовенст-

вом за посередництвом формального Церковного Суду.

(а) Правлячий Єпископ, коли вважає необхідним, може заборонити священодійство священослужителеві до часу переведення над ним слідства.

(б) В справах церковних переступів членів клиру Церковний Суд представляє своє рішення Консисторії на її затвердження і проголошення; зокрема ж позбавлення духовного сану священослужителя, на підставі розслідування справи Церковним Судом і за потвердженням Консисторії, належить тільки до компетенції Правлячого Єпископа, згідно Собору Єпископів.

(в) Правлячий Єпископ уділяє порад Єпископам щодо їх особистого життя та проходження архипастирського служіння.

21. Правлячому Єпископові прислуговує право уділення, за згодою Консисторії, похвал і нагород Духовенству за їх заслуги для Церкви.

22. Правлячий Єпископ благословляє, на рішення Консисторії, заснування Церковних Братств і Сестрицтв та інших харитативних і духовно-освітних при Церкві установ; апробує ухвалені Собором Єпископів релігійні підручники та взагалі релігійні і Богослужбові видан-

ня для Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

(а) Правлячий Єпископ, на рішення Собору, благословляє заснування монаших чинів і церковних інституцій Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

23. Крім Правлячого Єпископа, Собор може своїм рішенням вибрати в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді більше Єпископів або Єпископів-Вікаріїв і окремим регуляміном означити розподіл їхньої праці.

24. Кандидати в Єпископи повинні мати скінчених 35 років життя, відповідну академічну й богословську освіту і бути українського роду та бути безженними або вдівцями.

(а) Хиротонія кандидатів на Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді відбувається за рішенням Собору Церкви.

25. Правлячий Єпископ може відійти або передати правління Церкви іншому Єпископові тільки за ухвалою Собору, подаючи перше свою резигнацію Консисторії, або самому Соборові.

(а) Єпархіяльний Єпископ або Єпископ-Вікарій складає свою резигнацію на руки Консисторії, або на руки правлячого Єпископа, як голови Консисторії, який передає її Соборові.

26. На рішення Собору, згідно з пар. 3 (з) цього Статуту і Правил, Правлячий Єпископ зноситься з первоєрархами православних Церков та взагалі християнських Церков у Канаді й поза Канадою.

27. Імя Правлячого Єпископа споминається у всіх церквах Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

28. Правлячий Єпископ користується печаткою Церкви, виготовленю в порозумінню з Консисторією і затвердженою Собором.

V. Адміністратор.

29. В часі незаміщення катедри Правлячого Єпископа, а рівно ж у випадку його відсутности, слабости, чи інших поважних причин, через які Правлячий Єпископ часово не міг би виконувати своїх обовязків, його заступає заступник Правлячого Єпископа, вибраний Собором з-поміж Єпископів, а коли і заступник Правлячого Єпископа не міг би з будь яких причин виконувати своїх обовязків, тоді за рішенням Консисторії заступає Правлячого Єпископа Адміністратор, що виконує всі ті обовязки, які належать до Правлячого Єпископа Української Греко-Православної Церкви в Канаді, опріч тих, яких Адміністратор, коли він не є в єпископському сані, не мо-

же виконувати, згідно з канонами Православної Церкви.

30. Адміністратора, яким мусить бути духовна особа, вибирає звичайний або надзвичайний Собор. Звичайний Собор на п'ять років, а надзвичайний до часу звичайного Собору.

VI. Консисторія.

31. По духу єдиної і неподільної Української Греко-Православної Церкви в Канаді і по мимо всего іншого, що може бути в цім Статуті і Правилах сказано, єдиним правлячим і виконавчим органом Української Греко-Православної Церкви в Канаді у всіх її дочасних і духовних справах є Консисторія на чолі з Правлячим Єпископом як "body in council", яку вибирає Собор на п'ять років, або до слідуючого звичайного Собору.

32. Консисторія складається з 18 осіб, 9 духовних і 9 світських, вибраних Собором, і всіх Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, які входять у склад Консисторії правом свого становища.

(а) Правлячий Єпископ є головою Консисторії силою свого становища.

(б) Одного з духовних членів Консисторії Собор вибирає, як голову Президії Консисторії.

33. Засідання Консисторії відбува-

ється в міру потреби, але не менше, як раз у рік, і скликається Правлячим Єпископом через Президію Консисторії.

34. Консисторія на своїх засіданнях:

(а) заслухує звіт Президії Консисторії за минулий час та полагоджує справи не узгіднені на нарадах Президії Консисторії.

(б) полагоджує всі справи з ділянки адміністративної, церковно-богослужбової, місійно-освітньої, видавничої, судової та всякі інші справи, або доручає їх полагодження Президії Консисторії в її праці.

35. Засідання Консисторії є правомірне, коли на ньому є більшість членів Консисторії.

(а) Постанови Консисторії западають більшістю голосів присутніх членів на засіданню Консисторії. На випадок браку однозгідности Правлячого Єпископа з рішеннями Консисторії, справа передається до полагодження Звичайному або Надзвичайному Соборові.

36. Протоколи засідань Консисторії підписує Правлячий Єпископ, як голова Консисторії, і секретар, вибраний для даного засідання Консисторії.

37. Членів Консисторії вибирає Собор на термін до слідуючого звичайного Собору.

(а) На випадок смерті, уступлення, постійної слабости або усунення члена Консисторії, на його місце оставші члени Консисторії покликають нового члена до докінчення реченця відпавшого члена Консисторії.

38. Президія Консисторії є виконавчим органом Консисторії і складається з голови і чотирох членів — двох духовних і двох світських.

(а) Голову Президії Консисторії вибирає Собор, згідно з пар. 32 (б) цього Статуту, а членів Президії вибирають зпоміж себе члени Консисторії, призначаючи рівночасно їх уряди в Президії Консисторії.

(б) Один з духовних членів Президії стає заступником голови, а другий секретарем Президії Консисторії.

(в) Один з світських членів Президії Консисторії стає заступником секретаря Президії Консисторії, а другий касієром Консисторії.

(г) Коли б голова Президії Консисторії з будь яких причин не міг даліше виконувати своїх обовязків, Консисторія вибирає на його місце іншого, до докінчення реченця відпавшого голови Президії Консисторії.

39. Президія Консисторії відбуває свої засідання в міру потреби, але не менше, як раз у місяць.

(а) Правлячий Єпископ Української Греко-Православної Церкви в Канаді силою свого становища в Церкві і як Голова Консисторії, може бути присутній на засіданнях Президії Консисторії.

40. Президія Консисторії переводить у життя постанови та доручення Соборів і Консисторії та полагодує всі біжучі справи, згідно з вимогами Чартеру і Статуту Української Греко-Православної Церкви в Канаді; справи, що вимагають рішення Консисторії, Президія Консисторії вирішує в порозумінню і за згодою Правлячого Єпископа, як голови Консисторії, тимчасово і передає для остаточного рішення Консисторії.

(а) Президія Консисторії дає звіт зі своєї праці на засіданнях Консисторії та передає до вирішення такі справи, яких вона не може сама узгодити, або які переходять її компетенції.

41. Постанови Президії Консисторії западають більшістю голосів членів Президії.

(а) Протоколи Президії Консисторії підписує голова й секретар Президії.

(б) Відпис своїх протоколів Президія передає Правлячому Єпископові, як голові Консисторії, для затвердження. Постанови Президії Консисторії

рії, які не мають згоди голови Консисто-
рії, не є важні.

42. За виконання рішень Консисто-
рії, за ведення канцелярії Консисто-
рії і т. п. відповідає голова Президії Консисто-
рії.

43. Консисторія, а вразі потреби і
Президія Консисто-
рії може своєю ухва-
лою призначувати спеціальні Комісії для
помочі в полагоджуванню справ, що
входять в обсяг їх діланья.

44. Консисторія, а вразі потреби і
Президія Консисто-
рії може назначити
дослідчу або анкетну комісію (*fact fin-
ding committee*) для розслідження якого
небудь важного питання, зібрання мате-
ріялів, переслухання свідків і комента-
торів, вислухання опіній, списання про-
токолів і передання цього всього, як
підготовчого матеріалу, для вжитку
Консисто-
рії і Собору. Всі Вірні Україн-
ської Греко-Православної Церкви в Ка-
наді включно з Священослужителями є
обов'язані дати повну кооперацію і
уможливити працю такої комісії.

45. Консисторія виготовляє на кож-
ний наступний календарний рік бюджет
Консисто-
рії, і на кожному Соборі дає звіт
з матеріального стану Церкви.

(а) Проект бюджету виготовляє Пре-
зидія Консисто-
рії.

46. Важне листування Президії Кон-
систо-
рії і урядові документи в імені

Української Греко-Православної Церкви в Канаді, згідно з її Чартером, підписує голова і секретар Президії Консисторії.

(а) На документах Консисторія уживає печатки з написом "Українська Греко-Православна Церква в Канаді" в українській або англійській мові.

47. Президія Консисторії дає звіт зі своєї діяльності за кожний минулий рік перед Консисторією, який то звіт становить матеріал до звіту Правлячого Єпископа, як голови Консисторії, зі стану Церкви перед Собором.

VII. Собор Єпископів.

48. Для регулювання і узгіднення духовних справ, що перевищують обсяг уповноважень і компетенції окремих Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді в часі між Соборами Церкви, а рівно ж для справ Духовного Суду, згідно з пар. 59 (б) цього Статуту, існує Собор Єпископів.

49. Собор Єпископів складається найменше з трьох Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

50. Головою Собору Єпископів є Правлячий Єпископ Української Греко-Православної Церкви в Канаді, а секретаря Собор Єпископів вибирає зпосеред своїх членів.

51. Засідання Собору Єпископів скли-

кає голова Собору в міру потреби, а найменше раз у рік.

52. Постанови Собору Єпископів приймаються більшістю голосів, а в випадку рівності голосів рішає голос голови Собору. Постанови Собору Єпископів переводиться в життя Правлячим Єпископом через Консисторію.

53. До обсягу діяльності Собору Єпископів належать справи:

I. В церковно-релігійній ділянці:

(а) обговорення питань віри й методів місійної праці в Церкві;

(б) вияснення церковних правил;

(в) уоднозгіднення церковних відправ;

(г) благословення нових Богослужб, молитов і церковних пісень;

(г) піклування про переклади й апробата українських перекладів Св. Письма й богослужбових чинів для вжитку в Церкві;

(д) догляд чистоти обрядів та церковного малярства, а зокрема церковних образів, і взагалі прикрас церковних;

(е) апробата підручників для навчання Закону Божого;

(є) опіка над належним вихованням й освітою кандидатів на Священиків і церковнослужителів;

(з) встановлення приписів щодо обов'язків Духовенства і Чернечого Чину.

II. В церковно-судовій ділянці:

(а) розгляд скарг на Єпископів; вияснення непорозумінь поміж ними;

(б) судівництво першої інстанції над Єпископами, згідно з параграфом 67 цього Статуту і Правил, і над Духовенством згідно з пар. 59 (б).

(в) рішення в справах позбавлення сану духовних осіб на підставі внесків Церковного Суду, згідно з пар. 20 (б) цього Статуту і Правил;

(г) рішення в справах відлучення від Церкви.

54. Собор Єпископів може виносити постанову* про скликання Надзвичайного Собору Церкви, згідно з пар. 5 цього Статуту.

55. Собор Єпископів у важких випадках у життю Української Греко-Православної Церкви в Канаді видає соборні Архипастирські Послання.

VIII. Церковний Суд.

56. Для розслідування, вирішення і полегдження жалоб, оскаржень, закидів та непорозумінь в церковно-громадському життю відносно осіб духовних і світських, Громад, Місій чи Парафій — Собор покликуює на термін до слідую-

чого Собору, Церковний Суд з трох членів, — двох духовних і одного світського. Собор також вибирає на той же термін двох заступників членів Церковного Суду, — одного духовного і одного світського, — які вступають у виконання обов'язків в разі вибуття кого з членів Церковного Суду.

(а) Поповнення складу Церковного Суду поза вище вказаним порядком переводиться шляхом обрання нового члена чи членів до часу Собору Консисторією.

57. Церковний Суд вибирає з поміж себе Голову і Секретаря. Голова мусить бути з духовних членів Церковного Суду.

58. Церковний Суд діє згідно з вимогами Чартеру та з постановами і приписами Соборів та згідно з Правилами Української Греко-Православної Церкви в Канаді цього Статуту.

59. Всі жалоби, оскарження, закиди та непорозуміння вносяться до Консисторії на письмі за підписом особи, що робить їх, подаючи ім'я й прізвище та адресу оскарженого, час і місце провини, та суть жалоби, оскарження, закиду чи непорозуміння.

(а) Президія Консисторії обов'язана до 14 днів, реєстрованою поштою доручити оскарженому копію жалоби.

Президія Консисторії може розглянути і рішити справу жалоби, закиду, оскарження чи непорозуміння сама в адміністративному порядку, або передати всю справу Церковному Судові.

(б) У випадку закидів про порушення моральних засад членом Духовенства Президія Консисторії передає справу Соборові Єпископів, як першій інстанції Суду, коли ж Собор Єпископів не існує, то передає Правлячому Єпископові.

(в) Президія Консисторії обов'язана писемно повідомити обі сторони щонайменше 14 днів наперед, де і коли відбудеться розглядання чи переслухання в дотичній справі.

(г) Обі сторони (оскаржений і оскаржуючий) мають право (1) бути присутніми на переслуханнях і (2) покликати свідків, давати зізнання та мати правну оборону із осіб свого вибору.

60. Церковний Суд розглянувши справу, своє рішення і узаasadнення на письмі передає Консисторії, яка повідомляє про це рішення дотичні сторони, подаючи копію рішення і узаasadнення.

(а) В справах переступів членів Церкви проти віри і моральності, порушення церковної дисципліни члена-

ми клиру, Церковний Суд передає свої рішення на затвердження Консисторії і для проголошення.

61. Від рішення Церковного Суду прислугує сторонам відклик до найближчого Собору, якого рішення є остаточне.

(а) Відклик цей подається до Консисторії до двох місяців по проголошенню вироку Суду.

62. Всі скарги подаються до Консисторії, яка полагоджує їх сама, або передає Церковному Судові з власної ініціативи, або на домагання спорячих сторін.

63. Відклик від рішень Консисторії є до Церковного Суду найдалі до місяця по проголошенню рішення Консисторії.

64. Церковний Суд повинен справу розглянути і своє узасаднене рішення на письмі переслати до Консисторії не пізніше трох місяців від дня одержання справи.

(а) Всі рішення Церковного Суду западають більшістю голосів.

65. Рішення Суду являється правильним лише тоді, коли в засіданню його є присутні всі його члени.

66. На випадок скарги проти члена Консисторії, з виїмком Єпископів, або

Адміністратора, коли він заступає Правлячого Єпископа, або члена Церковного Суду, цей член не може брати участі в тих засіданнях Консисторії чи Суду, на яких його справа розглядається, але має право бути присутнім на переслухання і дати своє оправдання і опрокинення. У випадку члена Церковного Суду, на його місце в тім випадку покликається іншого члена, згідно з пар. 56 і 56(a) цього Статуту.

67. Скарги проти Єпископа або Єпископів, або проти Адміністратора, коли він чинно заступає Правлячого Єпископа, розглядається Собором Єпископів, якщо такий є, як першою судовою інстанцією, а коли б Собор Єпископів передав справу Консисторії для дальшої акції, або коли Собору Єпископів нема, тоді закиди розглядають, переслухують свідків і збирають та списують зізнання на спільнім засіданню члени Церковного Суду і члени Консисторії, і коли знайдуть такі закиди гідними уваги Собору, передають їх зі всіма зізнаннями і матеріалами на розгляд і остаточне рішення Звичайному чи Надзвичайному Соборові Церкви.

(a) На випадок скарги проти Єпископів або Адміністратора, коли він чинно заступає Правлячого Єпископа, такий Єпископ або Адміністратор не

бере участі в такому засіданню, але має право бути присутнім і дати своє оправдання і опрокинення закидів.

(б) Вимоги параграфу 59, 59(в), 59(г) цього Статуту обов'язують у всіх оскарженнях під параграфом 67 цього Статуту.

68. Відклик від рішення Собору Єпископів є до Собору Церкви. Право відклику прислугує Консисторії і спорядчим сторонам.

ІХ. Контрольна Комісія.

69. Для контролю фінансових і взагалі господарських справ Консисторії Собор вибирає Контрольну Комісію з трох членів — двох світських і одного духовного — та двох заступників, на випадок вибуття кого з членів Комісії — одного духовного і одного світського.

70. Комісія урядує до слідуючого Звичайного Собору. Голову Комісії члени її вибирають з поміж себе.

71. Контрольна Комісія зобов'язана щороку наняти чартерованого екаванта, на кошт Консисторії, щоби він провірив всі книжки і рахунки Консисторії за минулий фінансовий рік і дав їй свій фаховий писемний звіт не пізніше, як три місяці по закінченню фінансового року.

72. По отриманню такого звіту від

екавтанта Контрольна Комісія може, коли вважає за відповідне, додатково переглянути всі книжки та рахунки Консistorії, і є зобов'язана поробити свої завваги, поради чи рекомендації у формі писемного звіту і передати це разом зі звітом екавтанта Консistorії.

73. Звіт екавтанта разом з порадами, заввагами та рекомендаціями Контрольної Комісії Президія Консistorії висилає всім Священикам, Громадам, Місіям та Парафіям найдалі до місяця по отриманню звіту від Комісії.

74. Контрольна Комісія представляє Соборові справоздання зі своєї контролі і з фінансово-господарського стану Консistorії та керованих нею інших церковних установ, на підставі річних звітів за цілий період між Соборами.

Х. Парафії, Громади, Місії.

75. Згідно з Чартером і цим Статутом основними складовими частинами Української Греко-Православної Церкви в Канаді являються Громади, Місії й Парафії, які були засновані або прилучилися до Української Греко-Православної Церкви перед отриманням інкорпораційного акту, як і ті, що зорганізувалися чи зорганізуються на основах Статуту Української Греко-Православної Церкви в Канаді після отримання інкорпораційного акту.

76. Церковна Громада, Місія чи Парафія, яка бажає вступити в склад Української Греко-Православної Церкви в Канаді повідомляє про це Консисторію, яка може таку Громаду, Місію чи Парафію прийняти, або не прийняти; коли Консисторія рішить її прийняти, то формальне прийняття відбувається дорогою такої процедури:

(а) Громада ухвалює на своїх зборах апробовану Консисторією заяву приналежності до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як рівно ж ухвалює прийняття Статуту Громади, підписуючи його в двох копіях та засилаючи разом з заявою приналежності до Консисторії.

(б) Отримавши від Громади заяву приналежності та прийнятий нею статут в двох копіях, Консисторія рішає остаточне прийняття Громади, залишає собі одну копію статуту і заяву приналежності, а Громаді висилає другу копію Статуту і посвідку її прийняття до Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

77. Громади, Місії та Парафії Української Греко-Православної Церкви в Канаді поступають згідно з постановами Чартеру й Статуту та згідно з правилами і ухвалами Соборів Української Греко-Православної Церкви в Канаді. В разі

порушення Громадою, Місією чи Парафією Української Греко-Православної Церкви в Канаді цього 77 параграфу Статуту, Громада, Місія чи Парафія може бути позбавлена всіх прав приналежності і співучасті в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді, розпорядженням Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

78. В склад Української Греко-Православної Церкви в Канаді можуть входити також поодинокі родини чи поодинокі особи, що визнають Статут і Правила Української Греко-Православної Церкви в Канаді а проживають в місцевостях, де ще нема Громад, Місій або Парафій Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Такі родини чи особи присилають свою заяву до Консисторії, яка може їх прийняти і приділити до якоїсь найблищої Громади.

79. Коли в Громаді, Місії чи Парафії або в її уряді постане яка неправославна наука, розбиття поміж членами, чи взагалі безладдя, які можуть загрожувати нормальному існуванню такої Громади, Місії чи Парафії, Консисторія може назначити трох тростів з членів Громади для завідування Громадою, Місією чи Парафією, поки в ній не буде повернений нормальний стан життя.

80. Громади, Місії чи Парафії існують

і діють на підставі прийнятого Церковним Собором Статуту для Громади, Місії чи Парафії, який становить додаток до цього Статуту.

81. Майно Громади, Місії чи Парафії є власністю й під контролею Громади, Місії чи Парафії для вжитку її членів, як складової частини Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Церковним майном Громади, Мосої чи Парафії управляє її уряд.

82. Кожна Громада, Місія й Парафія зобов'язана подавати Консисторії кожного року по своїх річних Загальних Зборах звіт зі своєї діяльності та взагалі подавати інформації про її стан, яких Консисторія може від неї зажадати.

XI. Духовенство.

83. Служити Богослуження та взагалі виконувати обов'язки священослужителів в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді можуть лише особи, які були формально прийняті в склад священослужителів Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

(а) Консисторія, а також Президія Консисторії, за порозумінням і згодою Правлячого Єпископа, може у незвичайних випадках дати дозвіл служити в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді Священникам з ін-

ших Православних Церков, як гостям, впевнившись перше, чи вони знаходяться в добрім стані у своїй власній Церкві. Одноразовий дозвіл може дати Єпархіяльний Єпископ Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

84. Кандидатів на Священиків і Дяконів приймає Консисторія після відповідної перевірки їх твердості у вірі, академічного й теологічного підготування, по переконанню в їх моральній вартості й після ствердження відсутності якихбудь канонічних перешкод до висвячення.

85. Кандидати на Священиків і Дяконів повинні мати відповідне наукове приготування. Коли вони не мають належних свідоцтв про отриману богословську й загальну освіту, а рівно ж коли свідоцтва ці признані будуть недостатними, кандидати піддаються перед рукоположенням іспитові, з призначених для них Консисторією предметів. Іспит перепроводжує Іспитова Комісія при Консисторії, в складі трох осіб, призначених Консисторією. З переведеного іспиту Комісія складає відповідний протокол до Консисторії.

86. Кандидатів на Священиків і Дяконів висвячує Єпископ. Єпископові в справах рукоположення кандидати належить право відмови (вето) рукоположення,

без подання причин, які йому одному можуть бути відомі, і за що він відповідає перед Богом і своєю совістю. Кандидат на Священика не може бути рукоположений перед скінченням 21 року життя. Перед рукоположенням кандидат складає присягу вірності пастирському служенню в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді.

87. На випадок переходу Священика з якої другої Православної Церкви на службу до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, він має предложити грамоту рукоположення і, в разі Консисторія буде вважати те потрібним, має піддатися іспитові, згідно з параграфом 85 цього Статуту і зложити присягу вірності пастирському служенню Українській Греко-Православній Церкві в Канаді згідно з параграфом 86 цього Статуту.

88. На випадок переходу католицького Священика до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, з ним поступається згідно з параграфом 87 з додатком, що він в Церкві, підчас Богослуження, визнає православний Символ Віри.

89. Священики і Діякони Української Греко-Православної Церкви в Канаді у всіх справах, що відносяться до їх обов'язків, підлягають Правлячому Єписко-

пові в складі Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, згідно з постановами Чартеру і Статуту та згідно з правилами й постановами Соборів Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

90. Священослужитель, який поступає незгідно зі своїм становищем, або який не підпорядковується розпорядженням Правлячого Єпископа в складі Консисторії, згідно Єпархіальному Єпископові, чи в який інший спосіб поступає незгідно з постановами Чартеру і Статуту або з правилами і постановами Соборів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, підлягає церковно-дисциплінарній відповідальності і може бути часово суспендований, або зовсім позбавлений духовного сану після рішення Церковного Суду, затвердженого Правлячим Єпископом в складі Консисторії.

91. Священослужителі для духовної обслуги Громад, Місій чи Парафій призначаються і переміщуються Правлячим Єпископом в складі Консисторії. Громада, Місія чи Парафія, може представити обраних нею кандидатів на пароха, і ці бажання приймаються під увагу при призначенню, коли кандидатура задовольняє всі інші вимоги, встановлені для Священика цим Статутом. В Єпархіях пе-

реміщення і призначення стається за порозумінням з Єпархіяльним Єпископом.

92. Парох є обов'язаний силою свого становища наглядати за церковною дисципліною в Громаді, Місії чи Парафії та взагалі наглядати, щоб моральне життя Громади, Місії чи Парафії не занепадало, а розвивалося.

93. Парох є першим дорадником Громади, Місії чи Парафії у всіх церковних справах, і як такий, має право бути присутнім на нарадах і зборах Громади, Місії чи Парафії та на засіданнях її уряду та брати участь, як дорадник Громади.

94. Про питання обрядів, змісту Богослужень і духовної дисципліни в Громаді, Місії чи Парафії рішає парох з тим, що на випадок незгоди рішає Правлячий, згідно Єпархіяльний Єпископ.

95. Парох провадить метрики хрещення і вінчання, згідно з розпорядком Консисторії.

96. Парох є обов'язаний по своїй силі опікуватися громадсько - церковними справами Громади, Місії чи Парафії, від яких залежний розвій та добро Громади, Місії чи Парафії. Парох дбає про навчання основ віри дітей та релігійне виховання молоді.

97. Парох представляє Консисторії через свого Єпископа річний або, на її

жадання частіший звіт зі стану церковної Громади, Місії чи Парафії та зі своєї діяльності.

ХІІ. Єпархіяльні, Провінціяльні і Окружні Церковні Зізди та Духовні Конференції.

98. Для поширення й поглиблення праці Церкви, Консисторія, згідно Президія Консисторії за згодою і благословенням Правлячого Єпископа скликає Єпархіяльні, Провінціяльні і Окружні Церковні Зізди та Духовні Конференції. Вона може також скликати мішані Конференції з священослужителів та світських людей в місцях, де вважає за потрібне.

99. Єпархіяльні Церковні Зізди відбуваються в Єпархії Правлячого Єпископа та в інших Єпархіях Української Греко-Православної Церкви в Канаді і скликаються Консисторією, згідно Президією Консисторії за згодою і благословенням Правлячого Єпископа та в порозумінню або на бажання Єпископа дочасної Єпархії.

100. Участь в Єпархіяльній Церковній Зізді беруть:

(а) Правлячий Єпископ Української Греко-Православної Церкви в Канаді та представник або представники Консисторії.

(б) Єпископ і Духовенство даної Єпархії.

(в) Делегати від поодиноких церковних Громад, Місій чи Парафій даної Єпархії за таким ключем щодо числа делегатів, як поданий в параграфі 4(в) цього Статуту.

(г) Члени Єпархіяльної Ради даної Єпархії.

101. Програму Єпархіяльного Церковного Зїзду підготовляє Консисторія, зглядно Президія Консисторії за згодою і благословенням Правлячого Єпископа та в порозумінню з Єпископом дотичної Єпархії.

102. Зїзд застановляється над питаннями з церковно-громадського життя, які дотикають дану Єпархію, та виносять ухвали і постанови, як рекомендації Правлячому і Єпархіяльному Єпископам та Консисторії в часі між Соборами Церкви, або Соборові Церкви.

(а) Зїзд також вибирає Єпархіяльну Раду, як дорадче тіло при Єпархіяльним Єпископі в такому числі і складі, як зїзд вирішить, на термін до слідуючого Зїзду.

103. В Духовних Конференціях беруть участь Священослужителі Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

(а) Єпархіяльні Духовні Конференції скликає Єпархіяльний Єпископ.

104 Окружні й Провінціяльні Церковні Зїзди складаються з Духовенства й світських представників від Громад, Місій та Парафій.

105. Предметом занять Духовних Конференцій і Зїздів являється заслухання доповідей і обговорення питань церковного й церковно-громадського життя в звязку з сучасними його потребами. Постанови Конференцій і Зїздів являються дезидератами з місць для Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді та Найвищого її органу Церковного Собору.

ХІІІ. Церковне майно.

106. Українська Греко-Православна Церква в Канаді володіє і розпоряджає своїм майном, рухомим і нерухомим, згідно з приписами її Чартеру.

107. Для ведення своєї роботи, Консисторія збирає фонди від Громад, Парафій та Місій і від поодиноких членів на підставі пляну, прийнятого Собором.

(а) Всі фонди на загальні і Єпархіяльні потреби Української Греко-Православної Церкви в Канаді впливають на руки Консисторії, яка ними завідує і розпоряджає згідно з рішенням Собору.

(б) Член Консисторії або урядовець, що відповідає за фонд, повинен бути забондований.

108. Кожна Громада, Місія й Парафія Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як і поодинокі члени, зобов'язані платити на загальний фонд Церкви таку вкладку, яку встановляє Собор Церкви.

109. Консисторія має право, в разі потреби, визичити гроші та зтягти позики і гіпотеки, давати й приймати за поруку, купувати бонди, переводити купна й продажі реальностей та взагалі розпоряджати фондами Церкви.

XIV. Кінцеві приписки.

110. Зміни точок цього Статуту має право робити Собор більшістю його складу. Зміни точок Статуту, що відносяться до інкорпораційного акту, як також проекти зміни й доповнення до інкорпораційного акту, можна робити на Соборах тільки за згодою $\frac{3}{4}$ складу Собору.

11. Проекти зміни точок Статуту та інкорпораційного акту може вносити Громада, Місія чи Парафія на руки Консисторії, або сама Консисторія. Кожний такий проект мусить бути проголошений в церковнім офіційнім органі щонайменше один місяць перед Собором.

Ухвали, зміни й доповнення до інкорпораційного акту стають важними, коли дістануть санкцію парламенту Канади.

ЗРАЗКОВИЙ СТАТУТ

Церковної Громади

УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

(Це є тільки Зразковий Статут Церковної Громади. Громада, яка буде приймати цей Статут, може робити в нім такі зміни й доповнення, які є потрібні та яких вимагають місцеві обставини, однак такі зміни та доповнення не сміють противитися Чартерові, Загальному Статутові й Правилам та основним засадам Української Греко-Православної Церкви в Канаді.)

Українська Греко-Православна Церковна Громада св. ....

в .....

зібрана на своїх Зборах дня .....

місяця ..... 19.....,

оцим ухвалює свій Статут слідуючого змісту:

1. Назва громади: Українська Греко-Православна Громада св. ....

.....
В .....

2. Ця Громада входить в склад Української Греко-Православної Церкви в Канаді на підставі пар. 2 Акту інкорпорації згаданої Церкви з дня першого (1) травня, 1929, і підлягає її прововоді; вона оцим заявляє свою приналежність до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як її складової частини, і є зобов'язана, згідно з постановами Чартеру, Статута й Соборів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, підпорядковуватися розпорядженням Консисторії тої ж Церкви та приймати духовну обслугу лише від її священико-служителів.

3. Завданням Громади є дбати про задоволення духовно-релігійних потреб своїх членів, зміцнення їх в науці і чеснотах християнських, про впорядкування храму Божого і належне його обслуговування та утримання для нього священослужителів.

1. Члени Громади.

4. Православний християнин, який бажає стати членом цієї Громади, зголошує своє бажання урядові Громади.

5. Уряд Громади вирішує прийняття нових членів на своїм засіданні і вписує їх з родинами до окремої книги членів Громади, де зазначається: імя, прізвище, звання і заняття, вік і хрещення, супружний стан і дату вступлення в членство Громади. Коли б уряд Громади відмовився кого в члени прийняти, такий кандидат у члени має право відклику до Загальних Зборів Громади.

(а) Неправославних християн приймається в членство Громади лише за порозумінням і апробатою Священника.

(б) Членом цієї Громади може бути тільки той, хто визнає науку Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

6. Член Громади, який не сповняє своїх членських обов'язків, або в будь-який спосіб ділає на шкоду Громади, може бути виключений з складу Громади постановою Загальних Зборів Громади.

(а) Оскарження проти члена мусить бути внесене на письмі на руки голови Громади що найменше три тижні

перед Загальними, Звичайними чи Надзвичайними Зборами Громади.

(б) Голова Громади є обов'язаний доручити копію оскарження оскарженому членові що найменше десять (10) днів перед Зборами, разом з писемним повідомленням де і коли відбудуться Збори, що будуть рішати оскарження і можливе виключення згаданого члена.

(в) Оскаржений член має право бути приєднаним на Зборах, де його виключення рішається; йому також прислугує право оправдання проти закидів чи оскарження.

(г) У повідомленнях до членів про скликання Загальних Зборів повинно бути виразно зазначено, що в програму Зборів входить справа виключення названого члена.

(г) По повнім вислухання оскарження і оправдання на Зборах членів Громади, рішення западає голосами більшості присутніх членів. Голосування може відбутися тайно або явно в присутності оскарженого члена.

(д) Виключеному членові прислугує право відклику до Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді до 30 днів по його виключенню з членів Громади.

II. Загальні Збори Громади.

7. Загальні Збори Громади бувають Річні і Надзвичайні.

8. В Загальних Зборах Громади беруть участь усі члени Громади, які мають скінчених 18 років життя і записані в книгу членів Громади.

9. Річні Загальні збори відбуваються кожного року в місяці грудні і є важні, коли на них явиться бодай половина членів Громади. Коли не явиться половина членів Громади, то збори відкладаються на 14 днів пізніше, і тоді є правосильні без уваги на число присутніх членів.

10. Надзвичайні Загальні Збори Громади відбуваються, коли для того є konieczна потреба.

11. Надзвичайні Загальні Збори може скликати уряд Громади з власної волі, або на писемне домагання Контрольної Комісії, або таке саме домагання що найменше третини всіх членів Громади, з зазначенням питань для рішення на Зборах. Коли б уряд громади відмовився скликати Надзвичайні Збори на домагання Контрольної Комісії, або членів Громади, тоді такі Збори скликає сама Контрольна Комісія.

(а) У виїмкових випадках Надзвичайні Загальні Збори Громади може

також скликати Консисторія, проголошуючи їх у відповідний спосіб, згідно з пар. 13.

12. Річні Загальні Збори скликаються урядом за підписом голови і секретаря або всіх членів уряду бодай один місяць наперед через оголошення в церкві Священиком, коли це можливе, і через розвішення писемних оголошень у відповідних місцях, або через писемне повідомлення всіх членів, а також, коли уряд вважає за відповідне, через оголошення в офіційнім органі Церкви.

13. Надзвичайні Загальні Збори скликаються що найменше 14 днів наперед через оголошення в церкві Священиком, коли це можливе, через розвішення писемних оголошень і через листовне повідомлення кожного члена, подаючи в кожному випадку для якої справи Збори скликаються.

14. Надзвичайні Загальні Збори відбуваються коли на них явиться що найменше половина всіх правних членів. Коли не явиться бодай половина всіх правних членів, то збори відкладаються на 7 днів і тоді Збори є правосильні без уваги на число присутних членів.

15. Загальні Збори відкриває голова церковного уряду, або в його відсутності заступник голови, а і в його відсутності хтось інший з членів уряду і за-

кликає, щоби Збори вибрали Президію для переведення Зборів, яка складається з пресідника Зборів і його Заступника.

(а) Предсідник Зборів покликує одного або більше секретарів для ведення протоколу Зборів.

(б) Народи Загальних Зборів починаються і замикаються молитвою.

16. На внесок церковного уряду, Загальні Збори можуть позбавити права участі в Зборах членів громади, які ухиляються від внесення членських вкладок.

17. Загальні Збори вирішують справи явним голосуванням, більшістю голосів. На бажання більшості присутніх, може бути в окремих справах голосування тайне.

18. Народи Річних Загальних Зборів включають такі справи:

а) Звіт пароха, церковного уряду, Контрольної Комісії;

б) Маєтковий звіт господаря;

в) Розгляд і затвердження бюджету на слідуєчий рік;

г) Встановлення членських вкладок;

д) Вибори нового уряду: старших братів і сестер, членів Контрольної Комісії;

е) Інші церковні справи.

19. На Надзвичайних Загальних Збо-

рах можна обговорювати та вирішувати тільки такі справи, для яких Збори були скликані.

20. Протокол Загальних Зборів підписується головою Зборів і секретарем. Відпис протоколу надсилається Консисторії.

III. Церковний Уряд Громади.

21. Церковний Уряд Громади вибирається з приявних членів на один рік на Річних Загальних Зборах і складається щонайменше з Голови, Заступника Голови, Секретаря, Заступника Секретаря, Касієра і Господаря. На випадок смерті, резигнації або усунення члена церковного уряду на опорожнене місце Надзвичайні Збори членів Громади вибирають на його місце нового члена. (До церковного уряду можуть входити чоловіки й жінки нарівні.)

22. Церковний уряд має в міру потреби відбувати свої засідання для поладження біжучих справ, для виконання припоручень Зборів Громади, Консисторії, та взагалі для підсилення діяльності в церковній Громаді.

23. Обов'язком уряду Громади є:

а) завідувати фінансовими справами і взагалі церковним майном Громади.

б) узгоджувати зі священником спра-

ви духової обслуги Громади та виплачувати йому винагороду.

в) співділати з Священиком в осягненню релігійно-моральних завдань церковної Громади.

г) бути посередником між Громадою і Консисторією Української Греко-Православної Церкви в Канаді та дбати про виконання Громадою припоручень Консисторії.

24. Обовязки поодиноких членів уряду є такі:

а) голова уряду скликає і перепроводжує засідання уряду, відкриває скликані Загальні Збори, підписує документи в імені Громади і взагалі наглядає над справами Громади.

б) заступник голови виконує обовязки голови в часі, коли той є неприсутний, або не може виконувати своїх обовязків з будь яких причин.

в) секретар провадить протоколи засідань уряду, листування уряду, реєстрацію членів Громади, підписує з головою уряду важніші документи громади, зберігає одержані листи та копії висланих листів і виданих документів.

г) заступник секретаря виконує обовязки секретаря в часі, коли секретар є неприсутний, або не може викону-

вати своїх обов'язків з будь яких причин.

г) касієр відбирає і згідно з постановами уряду або Громади виплачує гроші на рахунок Громади, веде точний рахунок з прибутків і видатків та взагалі наглядає над фінансовими справами Громади.

д) господар веде докладний спис церковного майна Громади, а саме: землі, будинків, обстанови, книг, риз, образів, богослужбових посудів і т.д., здає звіт зі стану церковного майна на Річних Зборах, а також коли Громада або уряд Громади цього від нього зажадає.

25. Всякі документи Громади знаходяться в руках голови уряду, який зберігає їх по змозі в огнетривалій касі, представляє їх урядові або Загальним Зборам, а також Консисторії, коли ці цього забажають та передає їх своєму наступникові зараз по його виборі.

26. Церковний уряд надсилає Консисторії кожного року по Річних Загальних Зборах звіт зі стану Громади та своєї діяльності; на жадання Консисторії, має подавати звіти та інформації про стан Громади на протязі року.

IV. Старші Брати і Сестриці.

27. Для догляду за порядком в цер-

кві та для прислугування в часі Бого-служень, Громада на Загальних Зборах вибирає Старших Братів та Старших Сестер, які в справах грошових відповідають перед урядом Громади та перед Загальними Зборами Громади.

28. Старшими Братами і Сестрами можуть бути і члени церковного уряду; не можуть бути ними члени Контрольної Комісії.

V. Контрольна Комісія.

29. Контрольна Комісія Громади складається з трох членів, яких вибирають на рік Загальні Збори Громади. Контрольна Комісія вибирає з поміж себе голову.

30. Контрольна Комісія контролює книжки Громади і дає фінансовий звіт з прибутків і видатків Громади щонайменше раз на рік, а іменно на Загальних Річних Зборах Громади.

VI. Рада Тростів.

31. В разі, коли б у Громаді поширювалася яка неправославна наука, чи повстало б розбиття, або взагалі безладдя, яке могло б загрожувати нормальному існуванню Громади, Консисторія може назначити трох тростів з членів Громади, щоб завідувати Громадою до часу, коли в ній буде привернений нормальний стан.

VII. Парох

32. Парохом цієї громади може бути лише Священик Української Греко-Православної Церкви в Канаді, призначений Консисторією за порозумінням з Громадою; остаточне рішення в справі пароха прислугує Консисторії.

33. Парох є обов'язаний силою свого становища наглядати за церковною дисципліною в Громаді, дбати, щоб Громада була в тісному зв'язку з Церквою та взагалі наглядати, щоб релігійне й моральне життя Громади не занепадало, а розвивалося.

(а) Про питання обрядів, змісту Богослужень і духовної дисципліни в Громаді рішає парох з тим, що на випадок незгоди рішає Консисторія.

34. Парох є першим дорадником Громади, Місії чи Парафії у всіх церковних справах, і як такий має право бути присутнім на нарадах і зборах Громади, Місії чи Парафії та на засіданнях її уряду й брати участь, як дорадник Громади.

35. Парох провадить метрики хрещення, вінчання, вживаючи метрикальних книг, набутих Громадою в Консисторії.

36. Парох є обов'язаний по своїй силі помагати Громаді у всіх громадських

справах, від яких залежить розвій та добро Громади.

VIII. Церковне майно й фонди Громади.

37. Майно церковної Громади, рухоме й нерухоме, є власністю і під контролею Громади для цілей і вжитку її членів, як складової частини Української Греко-Православної Церкви в Канаді на підставі Чартеру згаданої Церкви.

38. Згідно з державним законом член або члени, які відступлять від Української Греко-Православної Церкви в Канаді, або від цієї Громади, тратять право до майна Громади.

39. В цілі ведення своєї роботи, Громада збирає фонди в формі членських вкладок, добровільних пожертв і колект та доходів з підприємств і завідує ними, згідно з постановами цього Статуту і Загальних Зборів Громади.

40. У випадках ліквідації цієї церковної Громади решта майна її, по виплаті всіх видатків і урегулюванню зобов'язань Громади, переходить на власність Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Українська Греко-Православна Громада св. ....

В .....

оцим ухвалює і приймає повищий Ста-

тут дня ..... місяця .....

19....., і рішає слідуєче:

(а) Переслати цей Статут в двох ко-
піях, за підписом голови й секретаря ни-
нішних Зборів, до Консисторії Україн-
ської Греко-Православної Церкви в Ка-
наді до затвердження.

(б) Припоручити, і оцим припоручає
голові й секретареві нинішних зборів в
імені цієї громади підписати і зложити
в Консисторії Української Греко-Право-
славної Церкви в Канаді, разом з двома
копіями Статуту, як сказано повище, та-
кож слідуєчу Заяву Приналежности:

ЗАЯВА ПРИНАЛЕЖНОСТИ

Українська Греко-Православна Гро-
мада св. ....

В .....

згідно з параграфом 2 її Статуту і ви-
могами Чартеру Української Греко-
Православної Церкви в Канаді, оцим за-

являє свою приналежність до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як її складової частини; вона зобов'язується, згідно з постановами Чартеру, Статуту й Соборів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, підпорядковуватися розпорядженням Консисторії згаданої Церкви та приймати духовну обслугу лише від її священослужителів, і оцим просить Консисторію Української Греко-Православної Церкви в Канаді прийняти її в склад Української Греко-Православної Церкви в Канаді й видати їй Посвідку Прийняття.

.....
Голова Зборів.

.....
Секретар Зборів.

.....
Свідок.

Оцим стверджуємо, що повищий Статут і Заява Приналежності Української Греко - Православної Громади

св. ....

в .....,

були ухвалені й прийняті згаданою Громадою на її зборах дня ..... місяця

..... 19....., і ми оцим
пересилаємо їх, згідно з рішенням зга-
даних зборів, до Консисторії Української
Греко-Православної Церкви в Канаді з
просьбою затвердити згаданий Статут
і видати Громаді Посвідку Прийняття.

.....
Голова Зборів.

.....
Секретар Зборів.

.....
Свідок.

Оцим посвідчається, що повищий
Статут Української Греко-Православної

Громади св. ....

в .....

ухвалений і прийнятий згаданою Грома-
дою в двох копіях на її зборах дня .....

місяця ..... 19....., був

затверджений Консисторією Української
Греко-Православної Церкви в Канаді

дня ..... місяця ..... 19.....,

і що згадана Громада, згідно з її Зая-

вою Приналежності поданою повище,
оцим приймається в склад Української
Греко-Православної Церкви в Канаді,
на доказ чого її видається нинішнього
дня ..... місяця ..... 19.....,

Посвідку Прийняття ч. ....
Консисторія Української Греко-
Православної Церкви в Канаді,

.....
Голова Президії.

(Печатка) .....
Секретар Президії.

УХВАЛИ ДЕВЯТОГО СОБОРУ
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКВИ В КАНАДІ
26-28 липня, 1946.

Дієцезіяльний Фонд.

Девятий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді оцим рішає, що обовязок колектування і висилання Дієцезіяльного Фонду від Богослужень і поодиноких членів Громади спочиває на уряді кожної Громади. — Собор рекоментує, щоби Громади включували Дієцезіяльний Фонд від поодиноких членів до їх членських вкладок і постановляє, що належитість на Дієцезіяльний Фонд від поодиноких членів має бути вислана не пізніше, як 1-го липня кожного року. — Собор дальше рішає, що належитість на Дієцезіяльний Фонд від Богослужень має бути вислана з кінцем кожного року.

(У в а г а : Поодинокі члени платять на Дієцезіяльний Фонд по два доляри річно, а Громади на фармах по два доляри від кожного Богослуження. Громади по містах, та взагалі Громади, які мають Богослуження кож-

ної неділі, платять сто долярів річно).

Винагородження Священика.

Собор рішає, що винагородження Священика повинно виносити не менше як сто долярів на місяць і помешкання. Для осягнення цієї цілі Собор рекомендує, щоб кожний округ, що його обслуговує один Священик, сформував у себе Окружний Комітет з представників усіх Громад того округу та щоб такий Комітет займався платнею Священика і вложенням порядку Богослуження для Громад, у міру потреби і спромоги кожної Громади. — Собор вважає, що в теперішніх часах мінімальна оплата за Богослуження, зложена на руки Окружного Комітету, повинна виносити п'ятнадцять долярів, а більші Громади повинні платити відповідно до своєї спромоги.

Зміна пароха.

Собор рішає, що коли Громада бажає зміни пароха, вона має скликати в цій справі Загальні Збори членів Громади, й має по зборах повідомити Консисторію про слідуєче: 1. Коли збори відбулися? 2. Кілько дійсних членів Громада має? 3. Кілько членів було присутних на зборах? 4. Кілько членів голосували за зміною, а кілько проти змі-

ни пароха? 5. Через які причини Громада бажає зміни пароха?

Собор даліше рiшає, що змiна пароха, який обслуговує бiльше Громад, може наступити лише на виразне домагання бiльшості тих Громад.

УХВАЛИ НАДЗВИЧАЙНОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ, 8-9 СЕРПНЯ, 1951

Єрархія Української Греко-Православної
Церкви в Канаді.

Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня, 1951, в місті Виніпегу, Манітоба, постановляє:

1. Українська Греко - Православна Церква в Канаді є одною Митрополією, а під територіальним оглядом ділиться на Єпархії, границі яких встановлюються і змінюються постановами її Собору.

2. На чолі Єрархії Української Греко-Православної Церкви в Канаді стоїть Правлячий Єпископ, як Первоєрарх Церкви, якого обирає Собор і який носить титул Митрополита Української Греко-Православної Церкви в Канаді, хіба що Собор з будь яких причин вирішить інакше.

3. Митрополит репрезентує цілу

Українську Греко-Православну Церкву в Канаді на зовні, а у внутрішньому житті він дбає про добро цілої Української Греко-Православної Церкви в Канаді та піклується нею згідно з вимогами Чартеру, Статуту і Правил Української Греко-Православної Церкви в Канаді, а саме:

(а) головує на Соборі Церкви, на Соборі Єпископів і в Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, згідно з постановами Статуту і Правил Української Греко-Православної Церкви в Канаді;

(б) піклується про обсадження єпископських катедр і висвячує, разом з іншими Єпископами, кандидатів на Єпископів, обраних Собором;

(в) звертається до всієї Української Греко-Православної Церкви в Канаді з посланнями та Архипастирськими відозвами;

(г) уділяє Єпископам братерських порад щодо особистого їх життя й проходження Архипастирського служіння;

(г) дбає про забезпечення Церкви св. Миром і Антимінсами; відповідно скеровує їх;

(д) приймає скарги на Єпископів і

(е) в порозумінню з Консисторією уділяє Єпархіяльним Єпископам коротко-термінові відпустки;

(є) на внесок Консисторії та Єпархіяльних Архієреїв уділяє похвали і нагороди Духовенству за їх заслуги для Церкви;

(з) звітує про стан Церкви на Соборі;

(ж) має свою печатку виготовлену в порозумінню з Консисторією і затверджену Собором.

4. У часі вакансії на Митрополичому Престолі, або у випадку відсутности, слабости чи інших причин, через які Митрополит, як Правлячий Єпископ, не міг би виконувати своїх обов'язків, його заступає заступник, згідно Адміністратор, згідно з пар. 29-им Статуту і Правил Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

5. Імя Правлячого Єпископа споминається в усіх церквах Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

6. Інші члени Єпархії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є Єпархіяльними Єпископами або Єпископами-Вікаріями, які очолюють такі Єпархії та носять такі титули, які Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді вирішить.

7. Єпархіяльний Єпископ має право:

(а) рукополагати Священиків і Дяконів після оформлення Консисторією, згідно з пар. 17(б) Статуту і Правил Української Греко-Православної Церкви

в Канаді, та на припорчуення Правлячого Єпископа;

(б) посвячувати церкви й цвинтарі в своїй Єпархії. Єпископ має право припоручити Священикові посвячення цвинтаря або церкви, однак таке посвячення церкви має бути без Єпископського посвячення престола, що належить виключно до Єпископа;

(в) візитувати церковні громади й Парафії в своїй Єпархії;

(г) в потрібних випадках репрезентувати Українську Греко-Православну Церкву в Канаді на території своєї Єпархії;

(г) ставити внески до Консисторії і Правлячого Єпископа в справі скликання Єпархіяльних і Окружних Церковних Зїздів та Духовних Конференцій в своїй Єпархії.

(е) благословляти заснування місцевих Братств і Сестрицтв та інших добродійних і духовно-освітних установ при церквах своєї Єпархії, в порозумінню з Правлячим Єпископом, згідно з пар. 22 Статуту і Правил УГПЦ в Канаді.

(є) робити внески до Консисторії і Правлячого Єпископа про нагороди Духовенству в своїй Єпархії, згідно з пар. 21 Статуту і Правил Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

8. Єпархіяльному Єпископові прислугує право, в його Єпархії, напимнення і назначення покути священослужителям у випадку провин, що потребують архиєпископського вмовлення та епітімії.

9. Єпархіяльний Єпископ є, силою свого становища, членом Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

10. Єпархіяльний Єпископ має свою печатку, зміст якої має бути апробований Правлячим Єпископом Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

11. Єпархіяльний Єпископ звітує про свою діяльність та про стан церковного й церковно-громадського життя в дорученій йому Єпархії Правлячому Єпископові. Таке звітування відбувається щороку, а в разі потреби, або на бажання Правлячого Єпископа — частіше.

12. Засоби і джерела утримання Єпархіяльного Єпископа та єпархіяльної канцелярії ухвалює Собор або з його доручення Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

13. Для помочі Єпархіяльному Єпископові існує Єпархіяльна Рада, як дорадче тіло, яку вибирає Єпархіяльний Церковний Зїзд дотичної Єпархії в такім числі і складі, як Єпархіяльний Церковний Зїзд вирішить. Головою Єпархі-

яльної Ради являється Єпархіяльний Єпископ.

14. Імя Єпархіяльного Єпископа споминається в його Єпархії в Богослуженнях, після імени Правлячого Єпископа.

15. Обсяг діланя Єпископа-Вікарія опреділює Правлячий Єпископ в складі Консисторії.

Єпархії Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня, 1951, в місті Винніпегу, Манітоба постановляє:

1. В цілях місійних і для кращої організації й розвитку церковного життя по місцях, як рівнож у цілях адміністративних Собор оцим встановляє Єпархії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, якими є:

(а) Єпархія Правлячого Єпископа Української Греко-Православної Церкви в Канаді, яка обіймає провінції Саскачеван, Манітобу і західню частину провінції Онтеріо, а саме від її західньої границі на схід до Су Сейнт Мері, Френц і Гирст, Онт., включно; осідком Правлячого Єпископа є місто Винніпег, Ман.

(б) Єпархія Східньої Канади, яка простягається на схід від Су Сейнт Мері,

Френц і Гирст, Онт., до Атлантийського Океану, та якої осідком є місто Торонто, Онт.

(в) Єпархія Західньої Канади, яка обіймає провінції Алберту і Бритиш Колумбію, та якої осідком є місто Едмонтон, Алта.

2. Правлячий Єпископ Української Греко-Православної Церкви в Канаді має свій постійний осідок-катедру в місті Виннипегу; Єпархіяльний Єпископ Східньої Канади — в Торонті, а Єпархіяльний Єпископ Західньої Канади — в Едмонтоні.

3. В разі необсадження з будь яких причин якої Єпархії, нею управляє Правлячий Єпископ Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Дієцезіяльний Фонд.

Останніми часами Українська Греко-Православна Церква в Канаді набрала великої сили, зросла й поширилася, через що треба було збільшити число працівників у канцелярії Консисторії.

Також через завершення її автокефалії й створення власної Єпархії виступили більші фінансові потреби, і тому Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня, 1951, постановляє вдвое збільшити оплату на Дієцезіяльний

Фонд від Богослужень, що його складають Громади, чи Парафії, і від одиноких членів церковних Громад, і від Духовенства, — від 1-го січня 1952 року.

Далі цей Собор постановляє, — що Дієцезіяльний Фонд обов'язаний сплачувати не тільки голови родин, але також і діти, від 18-ть літ життя вгору, які мають працю і дістають платню, та взагалі всі, хто вчащає до церков на Богослуження і користає з духовної обслуги Священиків нашої Церкви.

Катедра Пресвятої Тройці.

Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня, 1951, в Виніпегу, Ман., взявши під увагу велике значіння Катедри Пресвятої Тройці у Виніпегу, яка тепер будується та в якій буде служити Митрополит всієї Канади, а також пригадуючи постанови Десятого Собору, 1946, що половину коштів будови Катедри мають понести вірні й Громади Української Греко-Православної Церкви з-поза міста Виніпегу, оцим закликає всіх вірних та всі Громади і Парафії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоб вони щиро відносилися до справи Катедри та підтримували її будову щедрими жертвами.

Цей Собор накладає обов'язок також на Всечесних Отців Духовних та на парафіяльні уряди, щоб вони занялися перепровадженням збірок на ціль будови Катедрі по всіх Громадах і Парафіях, а зокрема Собор постановляє, щоб кожного року, доки не закінчиться будова Катедрі, кожна українська православна Парафія і Громада в Канаді давала одноразову тацову збірку на ціль будови Катедрі. Збірка має бути переведена в такий час і спосіб, як вирішить Консисторія.

Катедральна громада.

Собор, вислухавши просьбу ново-зорованізованої громади Пресвятої Тройці в Виніпегу, щоб її признати Катедральною Громадою Української Греко-Православної Церкви в Канаді, уважає, що узгляднення просьби згаданої Громади є на місці та що вона може стати катедральною громадою на таких умовах:

(а). Церковний будинок, що буде побудований, і майно, яке Громада буде мати в посіданню, має бути власністю цілої Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

(б). Призначення духовної обслуги для Громади має бути виключно в руках

Консисторії й Єпископа Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

(в). Будова катедральної церкви має бути в стислім порозумінню з Консисторією Української Греко-Православної Церкви в Канаді й Громада має понести половину коштів будови церкви.

(г). Інші подробиці про відносини між громадою й Дієцезією мають бути вложені Консисторією і урядом Громади.

Колегія св. Андрея.

Колегія св. Андрея у Виннипегу, як виховавча інституція української молоді, яка знаходиться під опікою УГПЦ в Канаді, з Теологічним Відділом для виховання Священиків, є одинокою того роду українською інституцією у світі; Колегія св. Андрея є конечною для духовно-національного життя православних українців в Канаді, а зокрема для молодого покоління, даючи йому потрібне виховання.

Колегія св. Андрея підносить повагу цілої Української Греко-Православної Церкви в Канаді в очах чужих народів, а для Церкви виховує добрих Священиків.

Собор закликає весь український загальний піддержувати єдину Українську Православну Колегію морально і

матеріально, щоб вона в будуччині заступила давню Київську Могилянську Академію, та давала Богословську освіту для православних українців і поза Канадою.

Групова Асекурація.

Тому, що Українська Греко-Православна Церква в Канаді мусить дбати за своїх Священослужителів, Архиереїв і Священиків, що посвятили себе на службу Церкві й народові, і забезпечити їх та їхні родини на випадок слабости й смерті, Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня, 1951, постановляє завести для всіх священослужителів **обовязкову групову асекурацію** на життя і забезпечення проти слабости з тим, що половину оплати щорічних премій платять самі священослужителі, а другу половину Громади.

Ті оплати мають вносити як Священослужителі так і Громади до Консисторії такими ратами, як вирішить Консисторія.

Згідно з тим Собор накладає обов'язок на Консисторію перевести цю ухвалу в життя і визначити висоту оплати на покриття цього забезпечення.

Собор дальше постановляє, що так

Священослужителі, як і Громади мають обов'язок вносити свої оплати на вищезгадані забезпечення, вповні і на час, згідно з зарядженням Консисторії.

Українська Школа.

Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви Канаді вважає, що Українська Школа в житті й розвитку Української Греко-Православної Церкви відіграє найповажнішу роль, як її основа в підготовці добрих і свідомих членів її, й збереження в ній надалі української мови, національної традиції та української культури.

Надзвичайний Собор закликає все Духовенство Української Греко-Православної Церкви в Канаді і всіх її парафіян, всіма засобами, як моральними так і матеріальними, підтримувати Раду Української Школи, як керівний орган школи, допомагати їй у розбудові українського шкільництва в Канаді, щоб у кожній православної Громаді була своя школа, і щоб українські православні діти до неї конче ходили.

Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви якнайгорячіше закликає православних родичів виховувати своїх дітей в дусі української національної традиції і православної по-

божності, щоб діти від найменших літ знали українську мову і вільно володіли нею, і щоб кожний батько і кожна мати конче послали своїх дітей до української школи.

Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді звертається до всього Духовенства, щоб воно конче проводило Недільні Школи з Українською Мовою навчання по всіх своїх Громадах.

Кошти подорожі делегатів на Собор.

Собор рішає, що відповідальність за розмет коштів делегата на Собор спадає на Громаду, яку він заступає, без огляду на те, хто ті кошти платить, — самий делегат чи його Громада.

ПРАВИЛЬНИК ДЛЯ СВЯЩЕНИКІВ, ВІРНИХ ТА ГРОМАД

(Увага: Для цілей цього Правильника слово "Парафія" означає одну чи більше Громад, або один Округ, який обслугує один Священик; "парох" — Священика, що обслугує дану Громаду, чи Округ, а "парафіяни" — православних українців, що живуть в межах Громади, чи Округа, який обслуговує один Священик, без уваги на те, чи вони формально записані, як члени Громади).

I.

1. Згідно з пар. 91 Статуту й Правил Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Священика призначає на Парафію Правлячий Єпископ в складі Консисторії і за згодою за попереднім порозумінням і за згодою Правлячого Єпископа в складі Консисторії Священик може Парафію або Громаду перестати обслуговувати. — В Єпархіях переміщення і призначення Священиків Консисторія переводить через Єпархіяльного Єпископа.

2. Священики без відома, згоди й благословення Правлячого Єпископа в

складі Консисторії не можуть на власну руку обмінюватися Парафіями, чи поодинокими Громадами.

3. Священик являється не тільки парохом дорученої його опіці Парафії, але також місіонарем: його обов'язком є приєднувати нових членів до існуючих вже Громад, як рівно ж по змозі сил та в міру обставин, організувати нові Громади й уділяти їм духовну обслугу. Про кожну новозорганізовану Громаду Священик негайно повідомляє Консисторію, зазначаючи, де й коли Громада зорганізувалася, скільки на разі членів вписалося, з кого складається уряд Громади, скільки Богослужень на рік Громада бажає, — та подає інші інформації, які по його думці Консисторія повинна про новозорганізовану Громаду мати.

4. Священик не може втручатися в справи чужої Парафії, без дозволу й проти волі її пароха.

5. Священик не може правити Богослуження та виконувати інші душпастирські функції в чужій Парафії без відома й згоди її пароха. У випадку негайної konieczности, — наприклад, уділення хорому св. Тайни Сповіді та Евхаристії, або уділення хорій дитині св. Тайни Хрещення, — особливо, коли парох відсутній з Парафії, або коли його

приїзд сполучений з великими труднощами та стратою часу, — дозволяється Священикові ділати в Парафії іншого Священика, але про це він мусить негайно повідомити пароха, зазначуючи, яку обслугу та серед яких обставин він уділив його парафіянам.

6. Священик, що обслугує більше число Громад та часто буває відсутній з дому, повинен порозумітися з найблищим своїм сусідом - Священиком, щоб той вразі потреби обслужив його вірних. Рівно ж повинен повідомити своїх вірних, до котрого Священика вони мають в наглих випадках вдаватися, коли його самого, як пароха, не годні на час дістати. Священик, що силою такого порозуміння заступає другого Священика, повинен повідомити його про кожную обслугу, яку його парафіянам уділив.

II.

7. Члени церковної Громади мають вдаватися за духовною обсергою тільки до свого пароха, і то в першу чергу через ту Громаду, якої вони є членами. Однак вірним лишається свобода приступати до св. Сповіді та приймати св. Тайну Евхарстії не лише в своїй Громаді, але також у других Громадах та в других Священиків.

8. Коли член вдається за духовною обслугою до сусідньої Громади, якої парохом є той самий Священик, що і його Громади, парох повинен прослідити, з якої причини такий член вдається за духовною обслугою поза межами своєї Громади, і коли знайде, що член потребує в цей спосіб уникнути членських обов'язків, має від нього вимагати, щоб перше виконав членські обов'язки в своїй Громаді.

9. Коли член просить, щоб Священик обслужив його, — наприклад, уділив св. Тайну Хрещення або Вінчання, — в хаті, щоб оминати в цей спосіб виконання свого членського обов'язку в Громаді, — Священик може уділити обслугу такому членові лише тоді, коли він виповнить наложені на нього Громадою обов'язки. Вразі, коли б член не міг цього виконати, напр. із-за вбожества, парох повинен вплинути на Громаду, щоб його від тих обов'язків звільнила, й тоді такому членові належить така сама обслуга, як іншим, повноправним членам.

10. Коли член, щоб уникнути членських обов'язків у своїй Громаді, вдається за обслугою не до свого пароха, а до якого іншого українського греко-православного Священика, такий Священик не може його обслужити, а противно

має налітнути його вдатися за обслугою до своєї Громади та до свого пароха.

11. Православні українці, які з різних причин не є формально членами українських греко-православних Громад, але все ж таки вважають себе вірними Української Греко-Православної Церкви в Канаді, повинні вдатися за духовною обслугою до тої Громади, в межах якої перебувають. Коли ж цього не роблять, то Священики, до яких вони вдаються, мають справляти їх до Громади, в межах якої вони перебувають, та до того Священника, що ту Громаду обслуговує.

12. Коли член, з якої б то причини не було, бажає дістати духовну обслугу не від свого пароха, а від якого другого українського греко-православного Священника, — то вдається з цим перше до свого пароха, а парох або сам повідомляє про це другого Священника, або дає членові розписку, з якою той вдається до другого Священника. (Це не відноситься до св. Тайни Сповіді та Євхаристії, ані до наглих випадків, про що говорить повище, в уступі 5.).

13. Тайну Вінчання для вірних з двох Парафій уділює той Священик, на якого молоді погодяться, але тим Священником має бути парох молодого, або молодой, а не який третій Священик.

III.

14. В містах Едмонтоні й Виннипегу, де крім міських парохів мешкають теж Священики, що обслуговують підедмонтонський та підвиннипегський округи, членів міської Парафії, як рівно ж всіх тих, що хоч не є формальними членами Парафії, але живуть в місті та вважають себе вірними Української Греко-Православної Церкви в Канаді, — обслуговує міський парох. Вразі, коли б член міської Громади, чи будь хто замешкалий в місті, бажав, щоб його обслужив інший Священик, що живе в місті, а не парох, — він має дістати на це дозвіл і згоду від пароха.

(а). Люди з-поза міста, так члени позаміських Громад, як і ті, що хоч формальними членами Громади не є, але вважають себе за вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді, коли вдаються з требами до міста, повинні вдаватися до свого Священика, а не до міського пароха. Вразі, коли люди з кольонії прийдуть з требами до міста, до свого пароха, й не застануть його в місті, їх може обслужити міський парох, повідомляючи потім про це дотичного Священика.

(б). Священики, що обслуговують кольонії, але живуть в місті, повинні порозумітися з міськими парохами та

церковними урядами в справі вживання їх церков для обслуги своїх парафіян та прихожан з-поза міста.

IV.

15. Пароха назначує на Парафію Правлячий Єпископ в складі Консисторії через Єпархіального Єпископа і за порозумінням з Парафією, отже й зміна пароха може наступити тільки за попереднім порозумінням та згодою Правлячого Єпископа в складі Консисторії. Це значить, що як Священик не може сам, на власну руку, Парафії залишити, так і Парафія не може сама, на власну руку, виповісти Священикові обслугу. На випадок непорозуміння між Громадою і парохом, в наслідок якого чи то Громада, чи парох, бажає зміни, — сторона, що такої зміни бажає, повідомляє про це Правлячого Єпископа в складі Консисторії, почерез свого Єпархіального Єпископа, та подає при тім докладні причини, через які хоче зміни. В часі розслідження справи Консисторією та до часу переведення зміни або усунення непорозуміння та замирення обох сторін, даний Священик уважається дійсним парохом Громади і є обовязаний її обслуговувати, а Громада є обовязана його обслугу приймати.

16. Священики можуть посвячувати

нові цвинтарі тільки з дозволу свого Єпископа. В виду того Священик, до якого Громада звертається з просьбою посвятити її цвинтар, мусить повідомити про це перше свого Єпископа, зазначаючи, де такий цвинтар знаходиться, до якої Громади належить, коли був набутий, чи Громада є формально зорганізована і т. п., і не посвячує його, аж поки не отримає для того виразного дозволу від свого Єпископа. Єпархіальний же Єпископ має доглянути, щоби новий цвинтар, поки буде посвячений, був перше належно оформлений з легального боку. Таке оформлення робиться тільки через Консисторію.

17. При кожній церковній Громаді мусять бути видані Консисторією Метрикальні Книги Хрещень і Вінчань. Обов'язком пароха є точно записувати всі Хрещення і Вінчання у Метрикальних Книгах та що найменше кожних три місяці відсилати до Консисторії відписи всіх метрикальних рекордів за той час. Для незорганізованих округів та місцевостей Священик повинен мати свої власні Метрикальні Книги, видання Консисторії, й записувати в них всі Хрещення й Вінчання, що в таких незорганізованих округах він довершить, при чім відписи таких метрикальних рекордів відсилає до Консисторії також

що найменше кожних три місяці. Парох видає метрики кожного хрещення й Вінчання, стверджуючи їх Консисторією приписаними та від неї набутими стемпелями, а вірні, що відбирають метрики, поповнюють кошти, злучені з виданням метрик.

Адреса Консисторії:

Consistory of the Ukrainian Greek Orthodox
Church of Canada,

7 St. Johns Ave., Winnipeg, Man.

